

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

27 Şubat 2014

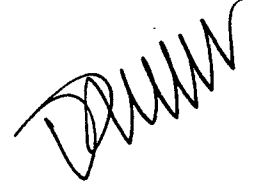
Sayı : 64272063- 610-620
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-37926)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 30.01.2014 tarih ve 43452547-120.00-162487 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/37926 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALTAN TAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/37926)**

Sorular 1, 2, 3:

Bölgesel Kürt yönetimi ile Türkiye devletinin yaptıkları sözleşmelere Irak Bağdat yönetiminin tepkisi ile ilgili bir sorulan sorulara tarafınızdan verilen cevaplarda ciddi anlamda bir sorunun bulunmadığı söylenmektedir. Türkiye devleti yetkilileri, Merkezi Irak Hükümeti'ni anladıklarını, sevk edilecek petrol ve bunların kayıtlarının tutulması ile ilgili isteklerinin haksız olmadığını vurgulamaktadır. Buna Göre:

- Petrol sevkiyatı ile ilgili süreçte Irak Merkezi Yönetiminin tavrı nedir?
- Kürdistan Bölgesel Yönetimi ile aranızda yapılan görüşmelerde gelinen son aşamalar nelerdir?
- Günlük kaç varillik petrol aktarılması düşünülmektedir?

Cevaplar 1, 2, 3:

Uluslararası yükümlülüklerimiz ve Irak Anayasası çerçevesinde Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile ülkemiz arasında bölge petrol ve doğalgazının Türkiye üzerinden dünyaya açılmasını öngören projelerle ilgili süreç devam etmektedir.

Kuzey Irak'ta Amerika Birleşik Devletleri'nden Güney Kore'ye ve İspanya'ya kadar uzanan coğrafyada 20'yi aşkın ülkeden 40'tan fazla büyük enerji şirketi faaliyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu bölgede Amerikan menşeli Aspect Energy, Blackgold, Chevron, ExxonMobil, General Exploration Partners, Hawler, Hess, Hillwood, HKN Energy, Hunt Oil, Murphy, Shakal ve Western Zagros şirketleri faaliyet göstermektedir. Bölgede Türk firmalarının yaptığı enerji anlaşmaları da tıpkı diğer tüm firmaların yaptığı anlaşmalar gibi ticari anlaşma niteliğinde olup anlaşmaların kapsamı arama üretim faaliyetlerinden elektrik üretim santrallerine kadar uzanmaktadır.

Ülkemizin her geçen yıl artan enerji ithalatının milli ekonomimiz üzerinde meydana getirdiği yük göz önüne alındığında, sınır komşumuz olan Irak'ın kaynaklarına kayıtsız kalınmasının milli menfaatlerimiz açısından uygun olmayacağı izahtan varestedir.

Öte yandan, Türkiye ile Irak arasında bu ve benzeri projelerin gerçekleştirilmesi Türkiye ve Irak'ın refahına katkıda bulunacaktır. Bu minvalde, Irak'ın Kuzey Bölgesi dâhil tüm bölgelerinde üretilecek petrol ve doğalgazın Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden uluslararası piyasalara taşınmasını sağlayacak projelerin hayata geçirilmesi gerektiği değerlendirilmekte olup ülkemiz Irak ile enerji faaliyetlerini uluslararası hukuk çerçevesinde Türkiye ve Irak'ın iç hukuk düzenine uygun ve saygılı bir şekilde yürütmektedir.

Irak Merkezi hükümetiyle yapılan ve kamuoyuna da yansıyan son görüşmeler olumlu şekilde gerçekleşmiş olup sürecin üçlü mekanizma çerçevesinde yürütülmesi hedeflenmektedir. Mevcut durumda ülkemiz Irak'ın kuzeyi ya da güneyi fark etmeksizin Irak doğal kaynaklarının Türkiye üzerinden uluslararası piyasalara ulaştırılması bağlamında kolaylaştırıcı bir rol üstlenmektedir.

Türkiye, bölgedeki hâlihazırda mevcut siyasi gelişmeler dikkate alındığında Irak hidrokarbon kaynaklarının dünya pazarlarına açıldığı en güvenli kapılardan biridir. Hâlihazırda % 30 kapasiteyle çalışan Kerkük-Yumurtalık Ham Petrol Boru Hattı'nın tam kapasiteyle çalışması hedeflenmektedir. Söz konusu hat 15 yıllık bir anlaşma çerçevesinde faaliyet göstermekte olup, Merkezi Irak hükümetiyle yapılan bu anlaşmada Irak'ın hangi bölgesinden çıkarsa çıksın petrolün söz konusu hattan sevk edilmesi esastır.

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALTAN TAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/37926)**

IKBY ile ülkemiz arasında yürütülen enerji işbirliği bağlamında, gerek Irak merkezi hükümetiyle gerekse de IKBY yetkilileri ile yapılan görüşmelerde ülkemizin IKBY petrollerinin Türkiye üzerinden pazarlanması hususunda bütün tarafların yararına olacak şekilde üçlü bir işbirliğinin hayata geçirilmesinin arzu edildiği ve ülkemizin bu süreçte kolaylaştırıcı bir rol oynayabileceği bildirilmiştir. Dolayısıyla, Bağdat ve Erbil arasında anlaşmanın hayata geçmesinin ardından IKBY kaynaklarının Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden dünya pazarlarına ulaştırılması, siyasi ve ekonomik açıdan Irak'la bir bütün olarak olumlu ilişkilerin sürdürülmesi Irak-Türkiye ilişkilerine yaklaşımımızın temelini oluşturmaktadır.

Bakanlığımız ilgili kuruluşlarından Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)'nın Irak'ta 2 adet doğalgaz ve 2 adet petrol sahasında (Badra, Missan, Mansuriye ve Siba sahaları) çalışmaları konsorsiyum dahilinde sürmektedir. İlgili kuruluşlarımızdan Turkish Petroleum International Company (TPIC) Irak Milli Petrol Şirketi SOC ile imzaladığı anlaşma kapsamında Rumeila sahasında 45 adet kuyunun açılmasına ilişkin büyük çaplı bir projeye imza atmıştır. Rumeila saha çalışmaları aynı zamanda hacmi itibarıyla Basra bölgesindeki en büyük projedir. Öte yandan ülkemiz Basra petrollerinin Kerkük - Yumurtalık Boru Hattı'na sevk edilmesini sağlayacak Basra-Kerkük Petrol Boru Hattı'nın hayata geçirilmesi ve böylelikle Kerkük-Yumurtalık hattının tam kapasiteyle çalıştırılması doğrultusunda Irak ile işbirliğini sürdürmektedir.